

Wstęp	9
I. Kształcenie ogólne i samokształcenie	11
1. Pojęcie i zadania kształcenia ogólnego	11
2. Proces kształcenia ogólnego	12
3. Nauczanie w edukacji szkolnej	14
4. Proces uczenia się szkolnego	17
4.1. Pojęcie uczenia się	17
4.2. Czynniki uczenia się	20
4.3. Umiejętność uczenia się	22
4.4. Formy uczenia się	25
5. Nauczanie a uczenie się	26
6. Integracja nauczania z wychowaniem	28
7. Wdrażanie do samokształcenia	33
II. Cele kształcenia ogólnego a wartości	39
1. Wartości źródłem celów kształcenia ogólnego	39
2. Cele kształcenia ogólnego	44
2.1. Pojęcie i funkcje celów kształcenia	44
2.2. Taksonomia celów kształcenia ogólnego	51
2.3. Konkretyzacja celów kształcenia ogólnego	57
III. Treści kształcenia ogólnego	61
1. Pojęcie programu kształcenia	61
2. Rodzaje programów kształcenia	65
3. Pojęcie treści kształcenia	66
4. Kryteria doboru treści kształcenia	68
5. Teorie doboru treści kształcenia ogólnego	71
6. Kanon kształcenia ogólnego	75
7. Podręczniki szkolne	77

IV. Realizacja procesu kształcenia	81
1. Podstawy psychologiczne procesu kształcenia	81
2. Przebieg procesu kształcenia	83
2.1. Uświadamianie uczniom celów i zadań kształcenia	84
2.2. Poznawanie nowych faktów	85
2.3. Nabywanie pojęć	86
2.4. Poznawanie prawidłowości i systematyzowanie wiedzy	87
2.5. Przechodzenie od teorii do praktyki	87
2.6. Wykonywanie zadań praktyczno-wytwórczych	89
2.7. Sprawdzanie i ocena osiągnięć	89
V. Proces kształcenia wielostronnego	93
1. Przestanki fizjologiczne i psychologiczne	93
2. Teoria kształcenia wielostronnego	94
VI. Zasady kształcenia ogólnego	101
1. Pojęcie i klasyfikacja zasad kształcenia	101
2. Charakterystyka zasad kształcenia	104
2.1. Zasada świadomej aktywności uczniów	104
2.2. Zasada pogładowości	105
2.3. Zasada przystępności	106
2.4. Zasady systematyczności i systemowości	106
2.5. Zasada łączenia teorii z praktyką	108
2.6. Zasada trwałości wiedzy i umiejętności	109
2.7. Zasada indywidualizacji i zespołowości	110
2.8. Pozostałe zasady	111
3. Realizacja zasad w procesie kształcenia	113
VII. Metody kształcenia ogólnego	115
1. Pojęcie metody kształcenia	115
2. Klasyfikacja metod nauczania	117
3. Charakterystyka metod nauczania	119
3.1. Metody podające	119
3.2. Metody problemowe	129
3.3. Metody eksponujące	140
3.4. Metody praktyczne	144
3.5. Metody utrwalania materiału	146
3.6. Kryteria doboru metod nauczania	149

4. Metody uczenia się	150
4.1. Metody recepcyjne (uczenie się przez przyswajanie)	150
4.2. Metody heurystyczne (uczenie się przez odkrywanie i badanie)	155
4.3. Metody ekspresyjne (uczenie się przez przeżywanie)	161
4.4. Metody ćwiczebne (uczenie się przez działanie)	162
VIII. Organizacyjne formy kształcenia ogólnego	165
1. Formy kształcenia	165
2. System klasowo-lekcyjny	165
3. Lekcja jako podstawowa forma nauczania i uczenia się	167
4. Struktura i typy lekcji	168
5. Rodzaje toków lekcyjnych	171
5.1. Tok lekcji podającej	171
5.2. Tok lekcji tak zwanej problemowej	172
5.3. Tok lekcji ćwiczeniowej	174
5.4. Tok lekcji eksponującej	175
6. Nauka domowa uczniów	176
6.1. Pojęcie i funkcje nauki domowej	176
6.2. Rodzaje zadań domowych i ich różnicowanie	178
6.3. Sposoby zadawania nauki do domu	180
6.4. Przeciążenie nauką domową	182
6.5. Organizacja nauki domowej	183
6.6. Sprawdzanie i ocena nauki domowej	183
7. Zajęcia pozalekcyjne	184
7.1. Zadania zajęć pozalekcyjnych	184
7.2. Rodzaje zajęć pozalekcyjnych	185
7.3. Organizacja zajęć pozalekcyjnych	186
8. Wycieczki szkolne	187
9. Organizacja pracy uczniów na lekcji	189
9.1. Praca indywidualna	189
9.2. Praca zbiorowa	189
9.3. Praca grupowa	190
IX. Środki kształcenia ogólnego	193
1. Pojęcie i funkcje środków kształcenia	193
2. Podział środków kształcenia (dydaktycznych)	198
2.1. Środki wzrokowe	199
2.2. Środki słuchowe	201
2.3. Środki wzrokowo-słuchowe (audiowizualne)	202
3. Rola komputera i internetu w kształceniu	205
4. Stosowanie środków kształcenia	209

X. Organizacja i planowanie działalności dydaktycznej	213
1. Pojęcia organizacji i planowania	213
2. Planowanie pracy dydaktycznej przez nauczyciela	214
2.1. Roczny plan pracy	215
2.2. Okresowy plan pracy	216
2.3. Codzienny plan pracy (konspekt zajęć)	218
3. Przygotowanie nauczyciela do lekcji	219
4. Kontrola wykonania planu	221
XI. Sprawdzanie i pomiar w procesie kształcenia ogólnego	223
1. Pojęcie, cele i funkcje sprawdzania	223
2. Formy sprawdzania	227
3. Metody sprawdzania	230
4. Formy i metody samokontroli	235
5. Testy dydaktyczne	236
6. Ilościowe i jakościowe badania efektów kształcenia	242
XII. Ocenianie w procesie kształcenia	245
1. Pojęcie oceniania	245
2. Przedmiot i kryteria oceny szkolnej	246
3. Cechy, formy i metody oceniania	249
4. System oceniania w zreformowanej szkole	252
4.1. Ocenianie wewnątrzszkolne	252
4.2. Ocenianie zewnętrzne	255
XIII. Kształcenie uczniów zdolnych i opóźnionych w nauce w szkole ogólnokształcącej	257
1. Pojęcie ucznia zdolnego, jego cechy osobowości i ich diagnozowanie	257
2. Kształcenie uczniów zdolnych	264
3. Niepowodzenia w nauce	267
3.1. Rodzaje niepowodzeń w nauce szkolnej	268
3.2. Przyczyny niepowodzeń w nauce szkolnej	270
4. Praca z uczniem opóźnionym w nauce	273
Bibliografia	277